

Seminár C-C: Prezentácia štúdie WUR (Wageningen University & Research) 19. januára 2022

Zhrnutie správy zo seminára

Úvodné prehlásenie

Generálny sekretár Pekka Pesonen uviedol, že po oficiálnom publikovaní štúdie bude vydané tlačové vyhlásenie. Ďalej upozornil na opakované výzvy poľnohospodárskych organizácií, aby Komisia vypracovala kumulatívne posúdenie dopadov najdôležitejších cieľov v stratégiách EZD, čo Komisia doteraz neurobila. Spoločné výskumné stredisko vytvorilo CAPRI model dopadov environmentálnych a klimatických ambícií EÚ, podľa ktorého existuje riziko úniku 50-60 % usporených emisií skleníkových plynov v EÚ do tretích krajín, Komisia však opakovane zdôraznila, že nejde o posúdenie dopadov. C-C a ďalší partneri sa preto rozhodli zadať vypracovanie vlastných štúdií holandskej univerzity vo Wageningene. Pesonen vyjadril súhlas s potrebou prechodu na udržateľnejšie poľnohospodárstvo, ale ciele EZD musia byť realistické a ako prvé musí byť vykonané kumulatívne posúdenie ich dopadov.

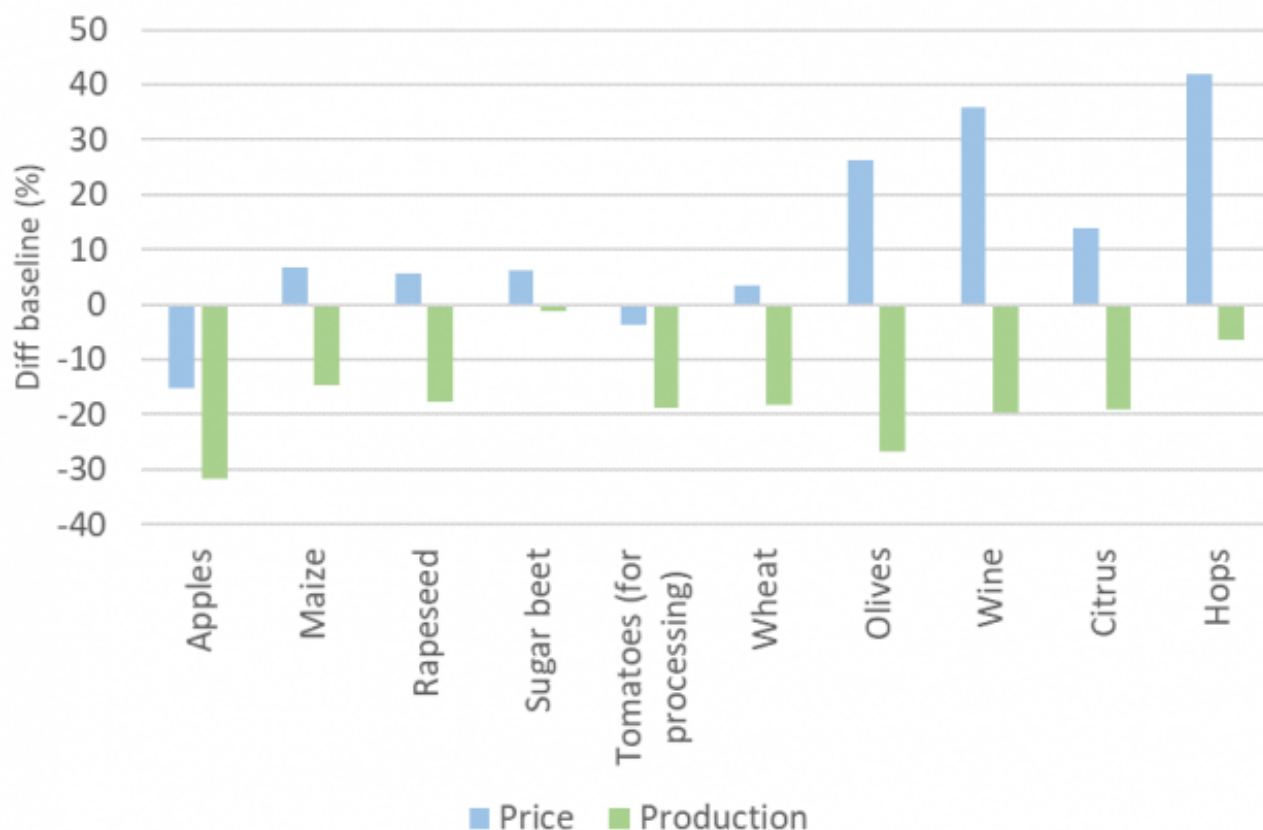
Prezentácia štúdie

Tento bod prezentoval Roel Jongeneel, koordinátor štúdie WUR o dopadoch na živočíšnu výrobu.

Posúdenie dopadu cieľov EZD na udržateľnú rastlinnú produkciu sa zameriava na 6 cieľov stratégie F2F a stratégie v oblasti biodiverzity v 4 rôznych scenároch:

1. Posudzuje dopady zníženia používania a rizika chemických pesticídov o 50 % a obmedzenie používania nebezpečnejších pesticídov o 50 %
2. Posudzuje dopady zníženia používania hnojív o 20 % a zníženie straty živín o 50 %
3. Posudzuje využitie 25 % poľnohospodárskej pôdy v EÚ na ekologické poľnohospodárstvo (nie sú zahrnuté trávne porasty, pretože to predpokladá aj nárast ekologického chovu hospodárskych zvierat, ktorý je mimo rozsahu štúdie)
4. Kombinuje scenáre 1 a 2 spolu s cieľom vyčlenenia min. 10 % poľnohospodárskej pôdy na vysokorozmanité krajinné prvky

Posúdenie dopadov všetkých 4 scenárov bolo vykonané na úrovni poľnohospodárskych podnikov (pre „typickú“ farmu v regióne), zahŕňa 10 plodín (pšenicu, repku, cukrovú repu, kukuricu, jablká, paradajky, vínnu révu, olivy, citrusy a chmeľ) a 7 krajín (FI, PL, DE, FR, ES, IT, RO). Výsledky celkovo 25 prípadových štúdií boli následne extrapoláciou využité na analýzu dôsledkov (na celkový objem produkcie plodín v EÚ, na trhové ceny, medzinárodný obchod a nepriame využitie pôdy ILUC) na makro úrovni vo všetkých členských štátoch EÚ. Štúdiá na makro úrovni potvrdzuje zistenie štúdií USDA, JRC a Kiel v tom, že ciele stratégií F2F a pre biodiverzitu povedú k zníženiu objemu produkovaných plodín v celej EÚ, a to v priemere o 10 až 20 % (pozri schému dopadu 4. scenára):

Zo štúdie ďalej vyplýva, že dopady cieľov F2F budú vyššie na trvalé kultúry (révu, jablká, olivy, citrusy) než na jednoročné plodiny (olejniny, repku, pšenicu, kukuricu a cukrovú repu), a to vzhľadom na to, že trvalé kultúry majú k dispozícii menej možností na zníženie negatívnych dopadov stanovených cieľov než jednoročné plodiny.

Predpokladané zníženie výnosov (v %) u viacročných plodín na základe scenára 4:

	FI	FR	DE	IT	PL	RO	ES	Priemer
Pšenica	10	11	15			25		15
Repka	10		15		18			14
Cukrová repa		10	15		23			16
Kukurica		7				23		15
Jablká				20	50			30
Paradajky				20			26	23
Vínna réva		28		24 / 17			13 / 18	21
Olivy				40			20	30
Citrusy				12			31	22
Chmeľ			26		16			21

Podľa štúdie je možné očakávať výrazné zvýšenie cien olív, vínnej révy a chmeľu (nárast v rozmedzí 26-42 %), menšie cenové dopady sa očakávajú pri kukurici, repke, cukrovej repe a pšenici (nárast do 7 %). Štúdia WUR predpokladá zhoršenie kvality v dôsledku plnenia požadovaných cieľov, čo spolu s očakávanou nižšou ponukou povedie k ďalšiemu tlaku na „čisté“ ceny. Analýza WUR (4. scenár) ďalej predikuje vysoký nárast čistého dovozu kukurice (o 209 %), repky (o 98 %) a citrusov (o 92 %), naopak čistý vývoz olív,

vínnej révy a chmeľu poklesne o viac než 50 %.

3. scenár podľa WUR povedie k poklesu produkcie o menej než 10 % a zvýšenie cien o necelých 13 %. Ceny kukurice, repky, pšenice by sa mohli zvýšiť o viac než 10 %, pri chmeli sa, naopak, očakáva pokles (o viac než 5 %). Pri cukrovej repe, vínnej réve a citrusoch sa očakávajú obmedzené dopady na produkciu, pri kukurici, repke, pšenici by produkcia mohla klesnúť o viac než 5 %.

Zo štúdie vyplývajú niektoré kľúčové zistenia: očakávané poklesy produkcie vyplývajú zo zníženia výnosov i zo zníženia kvality, očakávané dopady na obchod EÚ budú významné a v percentuálnom vyjadrení väčšie než zníženie produkcie. Odvođený záver: Poľnohospodári budú pravdepodobne čeliť negatívnym dopadom v podobe poklesu príjmov.

(Celá prezentácia je priložená v samostatnej prílohe zápisu v českom jazyku.)

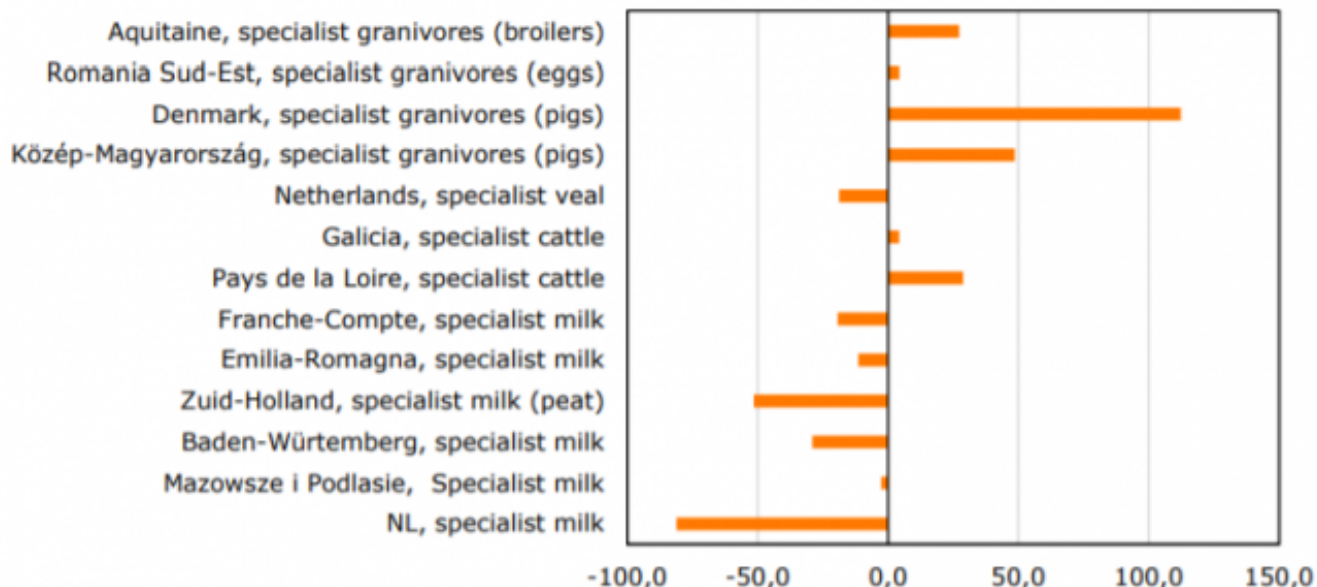
Druhá štúdia - Posúdenie dopadov stratégie F2F a stratégie v oblasti biodiverzity na odvetvie živočíšnej produkcie v EÚ je vypracovaná inou metodikou, integruje výsledky štúdie dopadov EZD zadanej spoločnosťou CropLife Europe (Bremmer a kol., 2021) spolu s predpokladanými dopadmi na trh štúdie JRC. Štúdia hodnotí dopady nasledujúcich cieľov:

- 35 % zníženie emisií skleníkových plynov medzi 2015-2030
- 50 % zníženie používania a rizika nebezpečných pesticídov do 2030
- 50 % zníženie strát živín a 20 % zníženie používania hnojív do 2030
- 50 % zníženie predaja antimikrobiálnych látok do 2030
- 25 % pôdy obhospodarovanej ekologicky v roku 2030
- vyčlenenie 10 % poľnohospodárskej plochy na vysokorozmanité krajinné prvky, ochrana biotopov a druhov.

Medzi hlavnými zisteniami štúdie je riziko zníženia živočíšnej výroby o 10 až 15 % z dôvodu zníženia straty živín na polovicu. Najväčšie dopady bude mať cieľ zníženia použitia hnojív

(-20 %) a zníženia strát živín (-50 %), cieľ zníženia pesticídov negatívne ovplyvní produkciu krmív v EÚ (kvalitu aj kvantitu). Cieľ rozšírenia plochy v ekologickej produkcii na 25 % rozlohy pôdy nie je ľahké posúdiť, všeobecne je možné však očakávať negatívny dopad na celkovú dostupnosť plodín a krmív v EÚ. Plnením zmienených cieľov sa veľmi pravdepodobne zhorší konkurenčné postavenie európskych poľnohospodárov v porovnaní s poľnohospodármi mimo EÚ. Náklady aj ceny produktov pravdepodobne porastú. V kontexte požiadavky na vyššie štandardy dobrých životných podmienok zvierat štúdia identifikuje 2 oblasti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť príjmy dotknutých poľnohospodárov - cieľ ukončenia klieťkových chovov pri hydine a vyššie štandardy pri preprave teliat. Krátkodobé dopady na čistý príjem poľnohospodárov budú ovplyvnené rôznymi faktormi. Dopady v podobe zmeny čistého príjmu (v %) pri plnení cieľov EZD pri vybraných prípadoch v určitých regiónoch pre určité odvetvia znázorňuje graf:

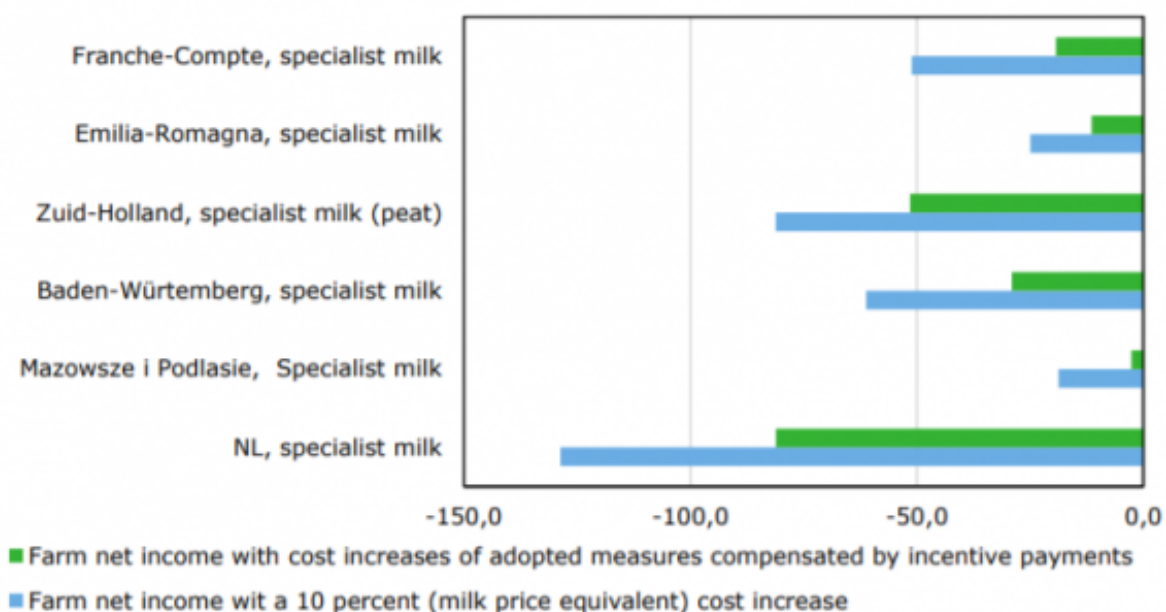
Farm net income effects (%)

Priemerná strata príjmov pre producentov mlieka predstavuje 32 %, dopady na príjmy v odvetví chovu dobytku sa očakávajú pozitívne (z dôvodu výrazného zvýšenia cien hovädzieho mäsa).

Štúdia ďalej zahŕňa model zmeny príjmov chovateľov hospodárskych zvierat bez motivačných platieb na pokrytie dodatočných nákladov pri prijatí klimatických opatrení. V takom prípade by bol čistý príjem poľnohospodárov v priemere o 28 %-ných bodov nižší než v prípade zavedenia kompenzačných platieb.

Farm net income effects (%)

Zhrnutie kľúčových zistení štúdie:

- Dosiahnutie cieľov EZD môže viesť k zníženiu živočíšnej výroby o 10-15 %.
- V niektorých prípadoch by zníženie objemu výroby viedlo k viac než úmernému zvýšeniu cien.
- Stimulačné platby budú kľúčové na dosiahnutie cieľov bez toho, aby došlo k zásadnému negatívnemu dopadu na príjmy poľnohospodárskych podnikov.
- Politika EÚ by mala riešiť kľúčové výzvy „v teréne“ prispôsobeným postupom („regionálna proporcionalita“).
- Otázkou je reakcia spotrebiteľov.
- Dôležitou otázkou je trh.

(Celá prezentácia je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku.)

Generálny sekretár na záver upozornil na určité obmedzenie rozsahu štúdií, ktoré je dané dostupnosťou finančných zdrojov, a pod. Dôležité zistenia štúdií budú ďalej prejednávané v dotknutých pracovných skupinách C-C, aj na európskej úrovni (počas seminára Euractiv a počas verejného vypočutia Európskeho parlamentu k dopadom stratégie F2F na poľnohospodárstvo a potravinové systémy).